

RAPORT DE MONITORIZARE A MÂNĂSTIRII HOREZU,

Obiectiv înscris în Lista Patrimoniului Mondial

Prezentul raport, pentru perioada 2014 - 2015, s-a întocmit pe baza structurii chestionarului aferent Raportului periodic UNESCO, a Fișei de monitorizare a monumentelor înscrise pe Lista Patrimoniului Mondial și în concordanță cu legislația de protejare a monumentelor istorice înscrise în Lista Patrimoniului Mondial în vigoare.

Raportul a fost întocmit de arhitect Cristina Ionescu, membru în COU UNESCO de la Institutul Național al Patrimoniului pentru Mănăstirea Horezu, sit înscris în LPM, pentru Mănăstirea Horezu.

1. Reactualizarea datelor tehnice

În anul 2014 s-a realizat și transmis la UNESCO un Raport periodic pentru Mănăstirea Horezu care a cuprins și validarea datelor tehnice ale sitului.

2. Date privitoare la localizarea monumentelor

Cu ocazia întocmirii P.U.G. oraș Horezu s-au întocmit planuri cu localizarea și Zona de protecție a monumentului, aceste date fiind transmise în cursul anului 2010 și în cadrul programului Retrospective Inventory. A fost întocmit și cadastrul monumentului istoric. În perioada 2014 – 2015 nu au existat activități în acest domeniu.

3. Zonele de protecție

Zonele de protecție ale monumentelor au fost definite inițial în anul 1993, prin studiul “Stabilirea zonelor protejate pentru ansamblurile cu patrimoniu istoric de importanta internațională”, comandat de Consiliul Județean Vâlcea și întocmit de către S.C. URBANPROIECT SA BUCUREȘTI. De menționat, că în lipsa unei legislații clare la data respectivă, zonele de protecție și reglementările urbanistice pentru aceste zone, stabilite prin documentația amintită mai sus, au făcut obiectul unei avizări în 1993 de către Ministerul Culturii, prin comisiile de specialitate, dar nu au fost aprobate, în final, de Consiliul Județean.

În prezent, ca urmare a întocmirii de INP în anul 2009 a Studiului istoric de fundamentare a documentației de urbanism pentru P.U.G. oraș Horezu, zona înscrisă în LPM, Mănăstirea Horezu, a fost delimitată Zona de protecție a monumentului. Studiul istoric a fost avizat de Comisia Națională a Monumentelor Istorice, secțiunea de urbanism.

P.U.G. oraș Horezu a fost aprobat prin Hotărârea Consiliului Local Horezu nr.22/28.04.2010.

În cadrul proiectului european SUSTCULT în anul 2013, INP a elaborat Planul de management pentru Mănăstirea Horezu în care s-a propus și mărirea suprafeței Zonei de protecție a sitului înscris în LPM UNESCO. Acesta a fost prezentat Comisiei Naționale a Monumentelor Istorice spre avizare în anul 2014.

4. Stadiul documentațiilor de conservare-restaurare și a lucrărilor de execuție

La acest capitol s-au constatat următoarele aspecte:

- În anul 2012 Bureau MANCIULESCU ACMH & Associates a avizat documentația tehnico-economică la faza DALI pentru Incinta sacră a Mănăstirii Horezu. Ca urmare a acestui aviz, s-au elaborat documentațiile pentru faza PT a lucrărilor de restaurare, care s-au executat în perioada 2014 – 2015, la fațadele bisericii Sf. Constantin și Elena, la turnul incintei fortificate și la poarta de jos a mănăstirii, la brutărie, la elementele din piatră ale bisericii Sf-ții Constantin și Elena (ancadramente, stâlpii pridvorului, pietre tombale), la fântâna din Incinta sacră.
- S-a executat și o intervenție de urgență la învelitoarea hambarului din cea de-a doua incintă.
- În cursul anului anul 2015, Bureau MANCIULESCU ACMH & Associates a elaborat documentația tehnico-economică faza DALI pentru Ansamblul bolniței din cadrul Mănăstirii Horezu, ce urmează a fi avizată în cursul lunii decembrie 2015.

5. Resurse financiare pentru protejarea, conservarea și punerea in valoare :

Documentațiile de conservare-restaurare și lucrările de execuție au fost finanțate de Mănăstire și de Departamentul Cultelor.

Diversele manifestări culturale au fost finanțate prin fondurile:

- Administrației Fondului Cultural Național.
- Direcției de Cultură Județeană Vâlcea

7. Semnalizarea monumentelor LPM

Monumentul istoric este semnalizat corespunzător,

8. Vizitatori

Având în vedere că în anul 2014 s-au împlinit 300 de ani de la martiriul lui Constantin Brâncoveanu a crescut numărul de grupuri de vizitatori și vizitatori individuali ai mămăstirii.

A crescut și numărul vizitatorilor străini.

Mănăstirea are cca.90.000 vizitatori pe anul 2014.

Este asigurat ghid specializat la muzeu, materiale informative, grupuri sanitare, comunicații/telefonie. În incinta mănăstirii există magazine care comercializează produse pregătite de maici, dulcețuri, siropuri din fructe de pădure din zonă, precum și cusături tradiționale.

In apropierea mănăstirii sunt pensiuni agro-turistice.

10. Dezbateri, simpozioane

În iunie 2014 la Mănăstirea Horezu s-a ținut ședința COU pentru acest sit înscris în Lista Patrimoniului Mondial. S-au discutat probleme legate de managementul sitului, s-a prezentat formatul Raportului periodic pentru UNESCO.

Cu prilejul împlinirii în anul 2014 a 300 de ani de la moartea lui Constantin Brancoveanu și a fiilor săi,

- în octombrie 2014 a avut loc la mănăstirea Horezu o expoziție și o masă rotundă cu tema " Muzee și colecții religioase, Tezaurul brâncovenesc și post brâncovenesc de la Mănăstirea Horezu și Brâncoveni". Institutul Național al Patrimoniului în parteneriat cu Mănăstirea Brâncoveni, Muzeul Județean Olt, Direcția Județeană de Cultură Olt, școala cu clasele I-VIII „Voievod Brâncoveanu” Brâncoveni-Olt, Mănăstirea Hurezi, Muzeul Județean Vâlcea, Direcția Județeană de Cultură Vâlcea, Liceul Constantin Brâncoveanu Horezu au colaborat la acest proiect cultural cu finanțare nerambursabilă din partea Administrația Fondului Cultural Național, reorganizându-se expoziția muzeală.

- în noiembrie 2014 a avut loc la mănăstirea Horezu o expoziție "Pe urmele curții itinerante a lui Constantin Brâncoveanu. Trasee culturale și memoriale". Institutul Național al Patrimoniului a organizat in Casele domnesti de la Mănăstirea Hurezi vernisarea acestei expoziții itinerante în cadrul proiectului cultural cu același nume, finanțat de către Administrația Fondului Cultural Național.

Manifestări culturale la nivel local au loc în permanență.

11. Dezvoltarea meseriilor tradiționale

Ca urmare a deciziei UNESCO din cadrul celei de-a șaptea sesiuni a Comitetului Interguvernamental de Protejare a Patrimoniului Cultural Imaterial, din anul 2012 de a înscrie în lista Patrimoniului cultural imaterial ceramica românească de Horezu, s-a mărit numărul de ateliere de olari cu vânzare atât în zona centrală a orașului Horezu cât și în zonele din apropierea mănăstirii Horezu

În cadrul Mănăstirii se pregătesc și se comercializează dulcețuri, siropuri din fructe de pădure din zonă, precum și cusături tradiționale.

Anexăm un documentar care cuprinde imagini (foto Dumitru Gorea, arh. Cristina Ionescu) ale monumentului înainte și după executarea lucrărilor de restaurare,

arh. Cristina Ionescu

Documentație fotografică

**Biserica Sf. Constantin și Elena, înainte de restaurarea fațadelor
Fațada de nord și fațada de est cu absida altarului.**

Biserica Sf. Constantin și Elena, în timpul lucrărilor de restaurarea fațadelor

Biserica Sf. Constantin și Elena, după restaurarea fațadelor
Fațada de nord

Brutăria din incinta bisericii mari (Incinta sacră), în timpul lucrărilor de restaurare

Brutăria din incinta bisericii mari (Incinta sacră), după restaurare.

Fântâna din incinta bisericii mari (Incinta sacră), înainte și după restaurare

Biserica bolniței Mănăstirii Hurezi

Ruinele bolniței Mănăstirii Hurezi

Expoziție "Pe urmele curții itinerante a lui Constantin Brâncoveanu. Trasee culturale și memoriale", organizată de INP în cadrul proiectului finanțat de AFCN, noiembrie 2014, Mănăstirea Horezu